

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК05 РЕГУЛЯТОРНІ СИСТЕМИ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ

спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

освітня програма: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

факультет: психолого-природничий

2020 навчальний рік

Робоча програма «Регуляторні системи організму людини» для студентів II курсу магістратури за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Мова навчання: українська

Розробник: Марциновський В.П., кандидат біологічних наук, професор кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Протокол від «31» серпня 2020 №1

Завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

_____ (проф. Марциновський В.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від «2» вересня 2020 року № 4

Голова навчально-методичної комісії психолого-природничого факультету

_____ (доц. Сяська І.О.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 3	Галузь знань: <u>01 Освіта / Педагогіка</u>	Вибіркова	
Модулів — 2	Спеціальність <u>014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів — 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин 90		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 30 аудиторних — 10 самостійної роботи студента — 20	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: - год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 33%

для заочної форми навчання — 12,5%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчити будову регуляторних систем організму людини; виявити причинно-наслідкові зв'язки у будові тіла та в організмі людини як єдиному цілому, яке нерозривно зв'язане із зовнішнім середовищем.

Завдання вивчення структурних особливостей тіла людини, будови регуляторних систем допоможе майбутнім фахівцям володіти анатомічною морфологією, практичним застосуванням для обґрунтування оздоровчих заходів.

Навчальною програмою навчальної дисципліни передбачено формування наступних компетенцій:

ЗК 03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК06.Здатність характеризувати основні процеси життєдіяльності живих організмів, встановлювати взаємозалежність між компонентами екосистем.

СК 07.Здатність розуміти взаємозв'язок будови і функцій живих організмів, особливості їхньої поведінки та адаптації в різних екосистемах.

3. Очікувані результати навчання

В результаті вивчення курсу у студентів формуються наступні програмні результати навчання:

ПРН 4. Розуміти сучасну методологію наукового пошуку, сутність наукового пізнання, сучасні методи дослідження, а також інформаційні технології в обов'язку, необхідному для реалізації наукових досліджень у галузі біологічної науки та освіти, вирішення наукових і практичних завдань професійної діяльності.

ПРН 5. Здатність використовувати в професійній діяльності біологічну термінологію, оперувати систематичними категоріями.

ПРН 11. Здатність проводити профілактику спадкових хвороб, розробляти шляхи запобігання впливу негативних факторів середовища на спадковість людини, формувати культуру міжстатевих стосунків.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Регуляторні системи організму та їх взаємодія.

Тема 1. Вегетативна нервова система (симпатична, парасимпатична, метасимпатична). Вегетативні центри.

Тема 2. Загальна характеристика ендокринної системи.

Тема 3. Класифікація та регуляторні функції залоз внутрішньої секреції.

Тема 4. Гормони та біологічно активні речовини: класифікація, властивості, хімічна будова.

Змістовий модуль 2. Механізми дії регуляторних систем.

Тема 5. Фізіологічні механізми регуляції серцево-судинної системи.

Тема 6. Фізіологічні механізми регуляції дихальної системи.

Тема 7. Нейрофізіологія і біофізика опорно-рухового апарату.

Тема 8. Фізіологічні і біохімічні механізми травної системи.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Регуляторні системи організму та їх взаємодія.												
Тема 1. Вегетативна нервова система (симпатична, парасимпатична, метасимпатична). Вегетативні центри.		2	2			6						
Тема 2. Загальна характеристика ендокринної системи.		2	1			6						
Тема 3. Класифікація та регуляторні функції залоз внутрішньої секреції.		2	1			6						
Тема 4. Гормони та біологічно активні речовини: класифікація, властивості, хімічна будова.		2	2			10						
Усього		8	6			28						
Змістовий модуль 2. Механізми дії регуляторних систем.												
Тема 5. Фізіологічні механізми регуляції серцево-судинної системи.		2	2			8						
Тема 6. Фізіологічні механізми регуляції дихальної системи.		2	2			8						
Тема 7. Нейрофізіологія і біофізика опорно-рухового апарату.		2	2			8						

Тема 8. Фізіологічні і біохімічні механізми травної системи.		2	2			8						
Усього годин		8	8			32						
ІНДЗ		—	—		—			—	—	—		
Усього годин												

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Будова вегетативної нервової системи (симпатична, парасимпатична, метасимпатична).	2
2	Класифікація та регуляторні функції залоз внутрішньої секреції, їх топографія.	2
3	Гормони: класифікація, властивості, хімічна будова.	2
4	Дослідження фізіологічних механізмів регуляції серцево-судинної системи.	2
5	Дослідження фізіологічних механізмів регуляції дихальної системи.	2
6	Дослідження нейрофізіології і біофізики опорно-рухового апарату.	2
7	Дослідження фізіологічних і біохімічних механізмів регуляції травної системи.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дослідження функції відцентрових нейронів соматичної і вегетативної нервової системи	3
2	Дослідження активності медіаторів	3
3	Вивчення гіпоталамо-гіповізарних зв'язків	3
4	Дослідження принципів рефлекторної теорії	3
5	Дослідження механізму дії гормонів на тканини	3
6	Біосинтез гормонів	3
7	Вивчення регуляторних функцій мінералогічних та глюкокортикоїдів	3
8	Дослідження електричних явищ в серцевому м'язі	3
9	Дослідження ролі великих півкуль в регуляції дихання	3
10	Експерименти по дослідженню харчового центру	3

8. Індивідуальні завдання

9. Засоби діагностики результатів навчання

екзамени;

тестування;

реферати;

презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

12. Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	не зараховано з обов'язковим повторним

	дисципліни	вивченням дисципліни
--	------------	----------------------

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
6	6	8	8	8	8	8	8		

T1, T2... T12 — теми змістових модулів.

13. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій.
- Мультимедійний супровід.
- Методичні рекомендації до виконання практичних (семінарських) занять.

14. Рекомендована література

Основна

1. Антонік В. І., Антонік І. П., Андріанова В. Є. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 336 с.
2. Антипчук Ю. П., Вожик Й. Б., Лебедева Н. С., Луніна Н. В. Анатомія і фізіологія дитини (з основами шкільної гігієни): практикум. Київ: Вища школа, 1984.
3. Аносов І. П., Хоматов В.Х Анатомія людини в схемах: навчальний посібник. Київ: Вища школа, 2002. 191 с.
4. Безруких М. М. и др. Возрастная физиология. Москва: Академия, 2003. 416с.
5. Бобрик І. І., Свиридов О. І. Анатомія людини : підручник для студентів стоматолог. ф-тів вищ. мед. навч. закладів III - IV рівнів акредитації. Київ: Вища школа, 2001. 399 с.
6. Богданова Т. Л., Брайон О. В., Данилова О. В. та ін. Довідник з біології / за ред. К. М. Ситника. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Наук. думка, 2003. 796 с.
7. Колоденко Г. І. Анатомія людини: підручник для студентів природи, спец. виш. пед. навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 384 с.
8. Кураев Т. А., Алейникова Т. В., Думбай В. Н, Фельдман Г. Л. Физиология центральной нервной системы. Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. 376 с.
9. Макаруч М. Ю. Фізіологія центральної нервової системи: підручник / М. Ю. Макаруч, Т. В. Куценко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 335 с.
10. Михалевич Р. Ф. Анатомія та фізіологія з основами патології в запитаннях і відповідях. Київ: Здоров'я, 2001. 176 с.
11. Очкуренко О. М. Анатомія людини. Київ: Вища школа, 1992. 154 с.
12. Сапин М. Р., Брискина З. Г. Анатомия и физиология детей и подростков: учеб. пособие для студ. пед. вузов. Москва: Издательский центр «Академия», 2002. 456 с.
13. Соболий В. Анатомія человека. Москва, АСТ, «Астрель», 2002. 253 с.
14. Старушенко Л. І. Анатомія та фізіологія людини. Київ: «Здоров'я», 2003. 331 с.

15. Старушенко Л. І. Клінічна анатомія і фізіологія людини: навч. посібник. Київ: УСМП, 2001. 256 с.

16. Фізіологія людини : підручник / В. І. Філімонов. – 3-тє вид., випр. – Київ : Медицина, 2015. – 488 с.

Додаткова

17. Ганонг В. Ф. Фізіологія людини. Львів, 2002. 770 с.

18. Кубатько Б. И. Физиология человека и животных: в 2-х томах. Херсон, 2000. 250 с.

19. Маруненко І. М., Неведомська Є. О., Бобрицька В. І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни. Курс лекцій: посібник для студентів небіолог. спец. вищ. пед. навч. закладів М-во освіти і науки України. Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка. Київ: Професіонал, 2004. 480 с.

20. Плиська О. І. Фізіологія: навч. посіб. Київ: Парламентське вид-во, 2004. 361 с.

21. Рожков І. М., Олейник В. П. та ін. Основи міології. Миколаїв: МДУ, 2008. 160 с.

22. Чайченко Г. М., Цибенко В. О., Сокур В. Д. Фізіологія людини і тварин: підручник. Київ: Вища школа, 2003. 463 с.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.

2. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.